

MEMO

Bestemd voor : Gemeenteraad
Van : Hans Prins, Wethouder
Auteur : Derk van der Vecht (projectleider invoering Omgevingswet)
Betreft : Informatie over de implementatie van de Omgevingswet
Datum : 16 oktober 2023

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. We gaan vanaf dat moment dus werken met de instrumenten van deze nieuwe wet. In deze brief wordt aangegeven welke besluiten zijn genomen en welke nog nodig zijn om te zorgen voor een goede implementatie van de Omgevingswet. Toegelicht wordt waarom er nog een aantal besluiten genomen moeten worden voor 1 januari 2024. Ook wordt aangegeven welke besluiten en voorbereidingen eerder al zijn genomen.

Wat hebben we al gedaan

Een breed scala aan voorbereidingen op de komst van de Omgevingswet is al getroffen. Deze voorbereidingen kunnen op 3 manieren gecategoriseerd worden:

1. Besluitvorming en aanpassingen van wet- en regelgeving.
2. Zorgen voor nieuwe ICT systemen.
3. Personele voorbereidingen.

Qua besluitvorming hebben we de volgende besluiten genomen om ervoor te zorgen dat we goed kunnen werken:

- De Omgevingsvisie is vastgesteld. In de Omgevingsvisie staat ons beleid voor de fysieke leefomgeving voor de middellange termijn.
- De bestemmingsplannen hebben via de veegactie een update gekregen waardoor wij een werkbaar omgevingsplan van rechtswege krijgen.
- De Verordening nadeelcompensatie Diemen is vastgesteld en treedt per 1 januari 2024 in werking. Hiermee zorgen we voor de procedurele regels omtrent nadeelcompensatie vanaf 1 januari 2024. Deze verordening vervangt de Procedureverordening tegemoetkoming in planschade en nadeelcompensatie gemeente Diemen.
- De verordening op de gemeentelijke adviescommissie is vastgesteld. Deze verordening zorgt ervoor dat er een adviescommissie is om te adviseren over diverse ruimtelijke besluiten. Voornamelijk gaat het hier om wat voorheen de welstandsadvisering werd genoemd.
- Een vernieuwde Erfgoedverordening Diemen is vastgesteld en treedt 1 januari 2024 in werking om ervoor te zorgen dat het gemeentelijke erfgoed goed beschermd blijft.

- Een lijst met gevallen is vastgesteld, waarbij de gemeenteraad bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten bindend advies moet geven. Het college moet dit advies opvolgen bij de vergunningverlening.
- Een lijst met gevallen is vastgesteld waarbij bij buitenplanse omgevingsplan-activiteiten de initiatiefnemer verplicht is een participatietraject te doorlopen.
- Een delegatiebesluit is genomen, waarmee het college de bevoegdheid krijgt om in aantal gevallen delen van het omgevingsplan vast te stellen.

Op het gebied van ICT systemen is er door DUO+, in samenwerking met alle DUO gemeenten voor gezorgd dat nieuwe software aangeschaft is waarmee aangesloten wordt op de verschillende onderdelen van het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Deze landelijke software functioneert nog niet volledig en ook de nieuwe ICT systemen waarmee wij werken zijn nog in ontwikkeling. Dit kan, zodra de Omgevingswet in werking is getreden, voor knelpunten zorgen. Er bestaan risico's dat (grotere) wijzigingen in het omgevingsplan niet goed verwerkt (kunnen) worden. Ook bestaat het risico dat de Dienstverlening bij de afhandeling van meldingen en aanvragen om omgevingsvergunningen gehinderd wordt door ICT-problemen. Daar waar het voor ons mogelijk is om deze problemen te beperken doen wij dat. Het is in dit kader een bewuste keuze van de DUO-gemeenten geweest om reeds nu de ICT software (het programma RX-Mission) waarmee aanvragen en meldingen onder de Omgevingswet ontvangen kunnen worden te implementeren. Door dit systeem nu al te implementeren leren we ermee werken en zorgen we er zoveel mogelijk voor dat kinderziektes/problemen al opgelost zijn voordat de Omgevingswet in werking treedt. Ook zijn de werkprocessen opgesteld met de nieuwe regelgeving en is er een handboek opgesteld.

Op personeel gebied is er geïnvesteerd in opleidingen. Enerzijds zijn deze juridisch van aard waarbij geleerd wordt wat er met de Omgevingswet veranderd en waar men de relevante regels kan vinden. Anderzijds is er een traject geweest gericht op de beoogde dienstverlenende manier van werken die de Omgevingswetgever met de Omgevingswet voorstaat. Ook is er een geheel nieuwe functie gecreëerd: de regelanalist. De regelanalist is de procesbegeleider van de zogenaamde toepasbare regels. De toepasbare regels zijn de digitale vragenbomen voor vergunning checks en aanvraagformulieren.

Vorbereidingen in de laatste maanden naar de Omgevingswet toe

De gemeente Diemen heeft zoals hierboven aangegeven al vele voorbereidingen getroffen op de komst van de Omgevingswet. Toch zal er nog een kleine piek aan voorbereiding(en) en besluitvorming moeten plaatsvinden in deze laatste maanden voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Wat betreft de besluitvorming betreft dat grotendeels technische besluiten zonder inhoudelijke keuzes.

Het gaat om de volgende besluiten:

- De legesverordening moet zoals ieder jaar opnieuw vastgesteld worden. De veranderingen met betrekking tot de Omgevingswet zijn vrij groot. Deze wijziging heeft ook een inhoudelijke component. Onder de Omgevingswet wordt het weer mogelijk om voor omgevingsvergunningen inhoudende milieubelastende activiteiten leges te heffen. Voorgesteld wordt om hier ook weer (voorzichtig) mee te starten.
- Voorbereidingsbesluit bodemregels. Met de invoering van de Omgevingswet komen enkele bodemregels te vervallen. De wetgever heeft hier verzaakt om goed overgangsrecht op te nemen. De Omgevingsdienst is zeer recentelijk met een set voorgestelde regels gekomen om als voorbereidingsbesluit te koppelen aan het omgevingsplan.
- De Verordening Uitvoering & Handhaving Omgevingsrecht moet als vervanger van de Verordening kwaliteit vergunningverlening toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Diemen vastgesteld worden.
- Technische wijzigingen van enkele verordeningen:
De Algemene Plaatselijke Verordening en in mindere mate de Bomenverordening en Afvalstoffenverordening verwijzen op enkele plaatsen naar wetgeving die onder de Omgevingswet komt te vervallen. Deze verwijzingen worden zoveel mogelijk aangepast. De VNG heeft hier ook modellen voor gemaakt die wij zoveel mogelijk zullen volgen.
- De Omgevingsdienst wordt door het college opnieuw gemandateerd om taken voor ons uit te voeren. Het gaat hier voornamelijk om de taken die de Omgevingsdienst op basis van het basistakenpakket

namens ons uitvoert. De gemeentelijke heffingsambtenaar gaat de Omgevingsdienst mandateren om leges te heffen voor vergunningen voor milieubelastende activiteiten.

- Onze gemeentelijke toezichthouders krijgen nieuwe aanwijzingsbesluiten op grond van de Omgevingswet.

Naast de besluitvormingstrajecten zullen we de komende maanden ook aan de slag blijven om ervoor te zorgen dat onze dienstverlening op het gebied van vergunningverlening op peil blijft. Onderdeel hiervan is dat we op onze website relevante informatie opnemen over de Omgevingswet en invulformulieren aanpassen.

Na 1 januari 2024 begint het werken met de Omgevingswet echt

De voorbereidingen die hierboven zijn beschreven zijn nodig om een goede start met de Omgevingswet te kunnen maken. Dat wil echter niet zeggen dat de werkzaamheden vanaf 1 januari 2024 minder worden. We zullen dan in de praktijk met elkaar leren werken met de nieuwe instrumenten (en mogelijkheden) die de Omgevingswet biedt. Een groot traject waar de gemeente nog vele jaren aan zal werken is de transitie van het omgevingsplan. De gemeenteraad is hierin de commissie Ruimte van 3 oktober 2023 op hoofdlijnen over geïnformeerd.